

central- og østeuropæiske lande for at styrke disse landes velfærdsudvikling, men også deres demokratier.

Kristeligt Folkeparti ønsker at bruge Den Europæiske Union for et internationalt samarbejde og solidaritet. Vi anerkender den rolle, som Den Europæiske Union har haft og også har som en fredskabende faktor i Europa.

Den 28. september skal befolkningen så igen til folkeafstemning om EU, mere præcist til folkeafstemning om euroen.

Jasigerne har flere gange i debatten her lige- som antydnet, at vi, der stemmer nej, nærmest fornægter, at EU og euroen er en realitet. Jeg vil godt melde mig blandt dem, som erkender, at EU er en realitet, at vi rent faktisk kan bruge EU til at fremme samarbejde og solidaritet, og at euroen er en realitet, og den klingende mønt kommer på gaden i år 2002, ja, det erkender jeg også, men det er også en realitet, at Danmark i 1993 tog et forbehold over for den del af unionsudviklingen, som vi nu skal til afstemning om den 28. september. Danmark tog efter nej et til Maastrichttraktaten i 1992 et forbehold bl.a. over for den fælles mønt, og det gjorde vi med Kristeligt Folkepartis støtte.

Regeringen og et flertal i Folketinget har ønsket en folkeafstemning om euroen, om den fælles mønt. Det er sådan set i orden, også i forhold til den aftale, der blev indgået i sin tid, det nationale kompromis, men jeg vil godt understrege, at det ikke er Kristeligt Folkeparti, der har presset på, for at vi skulle have den folkeafstemning nu. Tværtimod mener jeg, at jeg med en vis vægt kan sige, at det er lidt utroligt, at den skal komme med så stor en hast, når ØMU'ens tredje fase stadig væk er af forholdsvis ny dato, nemlig den 1. januar 1999 og vi endnu ikke har set den klingende euro på gaden.

Kristeligt Folkeparti anbefalede som bekendt vælgerne at stemme nej til Maastrichttraktaten i 1992. Det gjorde vi, fordi vi ikke fandt, at traktaten satte en ny dagsorden, en dagsorden for et helt Europa, men derimod en dagsorden for en tættere union. ØMU-projektet, euroen, har været og er efter vores opfattelse med til at forsinke optagelsen af de central- og østeuropæiske lande, det, som kunne være med til og kan være med til fremover at hele Europa. Kvalifikationskravene er reelt blevet øget med Maastrichttraktaten og europrojektet.

Et dansk nej den 28. september er ikke i sig selv med til at lette kravene til ansøgerlandene,

men et dansk nej kan være med til at sikre et eurofrit rum i EU, et rum, som jeg tror kan være med til at sikre den fornødne fleksibilitet i fællesskabet, også i forhold til den store opgave, det er at få udvidet fællesskabet i de kommende år.

Jeg tror ikke, at det er realistisk med en økonomisk og monetær union, en fælles mønt, som i virkeligheden forudsætter en ensartet økonomisk udvikling i hele fællesskabet og i dag fra Sicilien i syd til Finland i nord.

Der har været talt meget om historien i debatten i dag og specielt de fredsvisioner, som var det bærende for EU's fædre, da man grundlagde Kul- og Stålnationen i sin tid, og det synes jeg sådan set også er på sin plads at få fremdraget i en debat som denne, men jeg synes også, det er på sin plads at nævne, at historisk set er møntunioner kun lykkedes, hvis der har været en politisk union forud. En møntunion forudsætter i virkeligheden en politisk overbygning, en politisk union.

I EU kan man sige, man har gjort det omvendt. Man har etableret møntunionen, før de nødvendige politiske redskaber har været til stede.

Derfor mener jeg, at man kan sige, at euroen er et økonomisk eksperiment, også et eksperiment, som med de indbyggede ubalancer, der er i eksperimentet på grund af eurolandenes økonomiske forskelligheder, sådan set også kan gå hen og være risikabelt, at være værre og blive langt mere end det, som jasigerne siger, nemlig et stabilitetsprojekt. Det kan faktisk være med til at skabe ustabilitet og usikkerhed, men først og fremmest vil ØMU'en og specielt den fælles mønt være med til at stille krav om stærkere politiske styringsinstrumenter, også på områder, som vi hidtil ikke har været vant til.

Det er derfor, der efter Kristeligt Folkepartis opfattelse er en sammenhæng mellem ØMU'en og den fælles mønt og også de overvejelser, der nu pågår under den igangværende regeringskonference, der skal føre til en ny traktat på topmødet i december måned i Nice, overvejelser og forslag fra flere medlemslande om, at der skal indføres flertalsafgørelser f.eks. på social- og arbejdsmarkedsområdet og på skatteområdet.

Jeg tror, det er bedst for Danmark og Europa, at vi holder fast i kronen, at vi står uden for euroen og holder fast i den valuta-aftale, som vi har med eurolandene nu, den såkaldte ERM II-aftale. Det er jo altså rent faktisk sådan, at